

1.ASYA PASİFİK ÜLKELERİ MÜSLÜMAN DİNİ LİDERLER ZİRVESİ AÇILIŞ KONUŞMASI

KESRET İÇİNDE VAHDET: HİKMET VE BARIŞI BİRLİKTE YENİDEN DÜŞÜNMEK

Bismillahirrahmanirrahim.

Bizlere İslam nimetini bahşeden, kardeşliği ve barışı, adaleti ve doğruluğu öğreten; insanlığa şefkat ve merhametiyle onurlu ve âdil bir hayatı öğütleyen Rabbimize nihayetsiz hamd ü senalar olsun!

Atamız Hz. Âdem'den, İslam zürriyetinin babası Hz. İbrahim'e, Hz. İbrahim'den, Hz. Musa ve Hz. İsa'ya ve nihayet son peygamber Hz. Muhammed Mustafa'ya (s.a.s.) kadar, Rabbimizin davetini ve rahmet mesajını getiren, böylece insanlığın yolunu aydınlatan bütün peygamberlere sayısız salât ve selâm olsun!

Sayın Başbakan Yardımcım,

Sayın Endonezya Din İşleri Bakanı

Sayın Afganistan İslam İşleri ve Hac Bakanı

Sayın Malezya Başbakanlık Din Hizmetleri Müsteşarı, Din İşleri Eski Bakanı

Sayın Bangladeş Din İşleri Bakanı

Sayın Sri Lanka İslam İşleri Bakanı

Asya-Pasifik Ülkelerinin Çok Değerli Önderleri,

Çok Değerli İlim Adamları,

Hanımfendiler, Beyefendiler,

Değerli Basın Mensupları,

Sözlerimin başında Çin'den Myanmar'a, Avustralya'dan Kore'ye, Endonezya'dan Japonya'ya, Laos'tan Singapur'a, Malezya'dan Pakistan'a, Hindistan'dan Tayland'a, Bangladeş'ten Filipinlere uzanan, Arapların "Sakin Okyanus" dedikleri Pasifik kıyılarını yurt tutmuş tüm ülkelere ve halklarına sizlerin şahsında selâmlarımı, muhabbetlerimi, iyilik dileklerimi, saygılarımı sunuyorum. Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi üzerinize ve halklarınızın üzerine olsun.

Değerli Kardeşlerim,

Her birinizin gönlünde ayrı bir yeri olduğuna inandığım, İslam'ın tarihî başkenti İstanbul'umuza, güzel beldemize hoş geldiniz, sefalar bahşettiniz.

Allah'a şükürler olsun ki, Avrasya İslam Şurası, Avrupa Müslümanları Buluşması, İslam Âlimleri Barış, İtidal ve Sağduyu İnisiyatifi Buluşması, Latin Amerika ve Afrikalı Müslüman kardeşlerimizden sonra Hint Alt Kıtası, Malay ve Pasifik Dünyası'ndan iman, gönül ve fikir bağımız olan siz kıymetli kardeşlerimizle burada toplanmış olmaktan dolayı çok mutluyuz.

Saygıdeğer Misafirlerimiz,

Başkanlığımızın tarihinde çok önem verdiğimiz bu toplantıyı milletimizin çok ama çok elemli bir zamanında icra ediyoruz. Ankara'da hunharca katledilen insanlarımızın acısının yüreklerimizi yaktığı

bu günlerde her birimizin buradaki varlığını onlara birer rahmet duası olarak gönderiyoruz. Ve izninizle her birinizi onlara birer fatiha okumaya davet ediyorum.

Bu vesileyle milletimizin her ferdini bu acıyı yaşayan kardeşlerimize ve onların yakınlarına sahip çıkmaya, kederlerini yürekten paylaşmaya davet ediyorum.

Gelin! Dili, dini, rengi ne olursa olsun terör şebekelerini ve ruhlarını, akıllarını ve bedenlerini bu şebekelere satmış katillerin emellerini boşa çıkaralım. Onların bu topraklara kin, öfke, nefret, fitne ve fesat tohumları ekmelerine asla izin vermeyelim.

Asya-Pasifik ülkelerinin dinî liderleriyle ilişkiler kurmak, ayrıca bu coğrafyanın temsilcilerinin de toplantımız vesilesiyle birbirleriyle ilişkiler tesis etmesine zemin hazırlamak niyetiyle sizlere bir çağrıda bulunduk. Çağrımıza en güzel şekilde icabet ederek toplantımızı teşrif ettiniz, hepinize ayrı ayrı teşekkürlerimi arz ediyorum.

İslam ümmeti olmanın bir göstergesi olarak bugün bizleri burada bir araya getiren, kardeşlik vazifemizin bir gereği olarak davete icabet ettiren, sıla-i rahim gibi çok önemli bir sosyal olguyu gerçekleştirmemizi sağlayan Allah'a çok şükürler olsun.

Bu toplantımızın en önemli gayesi, aramızdaki tearufu, muarefeyi temin etmektir. Buradaki tearuf, sadece tanışmak ve bilişmek değil, marifet alışverişinde bulunmaktır. Kur'an-ı Kerim'in ifadesiyle:

*"Ey insanlar! Şüphesiz sizi bir erkek ile bir dişiden yarattık, tanışsınız diye sizi kavim ve kabilelere ayırdık, Allah katında en değerli olanınız O'na itaatsizlikten en fazla sakınmanızdır. Allah her şeyi hakkıyla bilmektedir, her şeyden haberdardır"*¹ ayet-i kerimesinin sırrına ermektir.

Geçmişte, yüzyıllar öncesinde ve yüzyıllar boyunca kurduğumuz yakınlaşmalar gibi, bugün ve yarın da daha çok yakınlaşmalar gerçekleştirmemizi Cenab-ı Allah'tan niyaz ederim. Bizler de sizlerin davetine icabet etmeyi umarız. Zaten bunu bireysel veya gruplar halinde, zaman zaman gerçekleştirdiğimize tanık oluyoruz. Burada çok kısa bir süre önce, yine benzer bir vesileyle Hucurât, 49/13.le bir araya geldiğimiz Latin Amerikalı, Afrikalı kardeşlerimizle yaşadığımız o güzel anları, sizlerle İslam coğrafyasının güzide memleketlerinden Hindistan'dan, Malay dünyasının renkli dünyalarından ve Pasifik'in güzel adalarından gelen kardeşlerimizle yaşamaktan büyük bir sevinç ve onur duyuyoruz.

Değerli Misafirler,

Din-i mübin-i İslam bizleri kardeş yaptı. Hiçbirimizin diğerinden üstün olmadığını bize öğretti. Rengi, dili, ırkı, coğrafyası, serveti, makamı ne olursa olsun her Müslüman'ın Allah katında eşit olduğunu, tek üstünlük ölçüsünün de takva olduğunu bizlere öğretti. Sevgili Peygamberimiz (s.a.s.) Müslümanları bir beden azalarına benzetti. Herhangi bir organın çektiği acıya bütün organların iştirak edeceğini ifade etti. Komşusu açken tok yatan bir kimsenin; kendisi için istediğini başkası için de istemeyenin kamil bir mümin olamayacağını belirtti.

Asya-Pasifik Ülkelerinin Çok Değerli Önderleri,

Ve bugün. 13 Ekim 2015. Diyanet İşleri Başkanlığı olarak uzun bir aradan sonra ihmal ettiğimiz kardeşliğimizi yeniden inşa etmek için bu toplantıyı düzenlemiş bulunmaktayız. Bugün burada kendilerinden on yıllarca haberdar olamadığımız kardeşlerimizle marifet alışverişinde bulunmak için toplanmış bulunmaktayız.

Sadece sahabenin de dâhil olduğu ilk üç nesil döneminde ve Abbasiler devrinde değil, yakın zamanlara, geçen yüzyıla kadar ilişkilerimiz devam etmiştir. İslam hilafetinin temsilcisi Osmanlı Devleti, Asya-Pasifik ilişkilerine ait dikkat çekici örnekler vermiştir. Osmanlılar o devirde yakın ve sıcak ilişkiler tesis edebilmişken bu iletişim çağında bölgelerimiz arasında görülen bu kopukluk ve iletişimsizlik hali anlaşılabilir ve kabul edilebilir bir durum değildir. Biz belki son dönemlerde Ertuğrul Fırkateyni'nin

Japonya'ya gönderiliş ve dönüş yolundaki hazin batış hikâyesini biliriz, ancak bölgeyle ilişkiler aslında çok daha derin ve köklüdür.

Bugün Tayland'da halen ortak tarih adına hutbeler okunuyorsa, Hindistan'da Türk Kurtuluş Savaşı'nı desteklemek üzere Muhammed Ali konferans düzenlemişse, Deoband uleması da aynı gaye ile aynı dönemde Cemiyet-i Ulema'yı kurmuşsa, Devleti Âliye 16. yüzyılda Portekizli, 19. yüzyılda Hollandalı işgalci korsanlara karşı Açe'ye lojistik ve askeri destek sağladıysa, "Biz iletişim ve ulaşım imkânlarının fevkalade geliştiği şu dönemde niçin birbirimizden yeterince haberdar değiliz?" sualini sormak durumundayız.

Hollanda'nın Arnhem şehrinde bir askeri müze vardır. Bu müzede Endonezya'nın Hollanda sömürgeciliğine karşı verdiği cihadı ve kurtuluş savaşını desteklemek üzere Osmanlı Devleti'nin gönderdiği irili ufaklı toplar sergilenir ki, yerel güçlerin en önemli silahları bunlardır. Geçen yüzyılda kolonyalizm, sömürgecilik ve istiklal savaşları en göze çarpan meydan okumalar olarak tarihteki yerini almışken, bu yüzyılda ulus devletçilik, etnik milliyetçilik, fakirlik ve cehalet âlem-i İslam'ın varlığına kasteden tehlikeler olarak önümüzde durmaktadır. Ortadoğu ve Kuzey Afrika Müslüman halklarıyla Asya-Pasifik bölgesi Müslümanları bu ortak sorunlar üzerine birlikte eğilmeli, bilgi ve tecrübe paylaşımında bulunmalıdır.

Tüm İslam âlemi ümmet nüfusunun üçte ikisinin bu bölgede yaşadığının farkına varmalı ve her alanda bu coğrafyada yaşayan kardeşlerimizi ümmetin acı ve tatlı her olayına ortak edici bir tutum ve davranış içine girmelidir. Bizler doğuya ve batıya ait olmayan ama doğuyu da batıyı da kuşatan mübarek bir zeytin ağacının yağından elde edilen bir ışıkla insanlığın gecesini aydınlatan evrensel bir kardeşlik şuuruna sahip olmalıyız. Bizler bir vücudun organları ve bir binanın tuğlaları gibi dayanışma, yardımlaşma, her şeyden önce de iletişim içinde olmalıyız.

Değerli Misafirlerimiz,

İşte bu toplantıyı bu gayelerle gerçekleştiriyoruz. Bu toplantı engin bir tarihe, zengin bir kültüre sahip olan bir topluluğa herhangi bir düşünceyi, herhangi bir ideolojiyi empoze etme toplantısı değildir. Bu toplantı bugün İslam dünyasında yaşanmakta olan sorunları başka coğrafyalara taşıma toplantısı da değildir.

Bu toplantı uzunca bir fetret devrinden sonra yeniden iş birliği imkânlarını konuşma; dinî, tarihî ve kültürel ilişkilerimizi yeniden kurma ve geliştirme toplantısıdır. Bu toplantı Asya-Pasifik ülkelerinin kendi aralarında ve Türkiye ile sahil dinî bilgi ve söylem üretimi, din hizmetlerinin asrın idrak ve ihtiyaçlarına uygun bir standartta yürütülmesi için tecrübe paylaşımı toplantısıdır. Bu toplantı din eğitimi, din hizmetleri, dinî yayınlar alanındaki ihtiyaçlarımızı tespit toplantısıdır.

Bu toplantı iyilik ve hayırda yarışma toplantısıdır. Bu toplantı tecrübelerimizi, birikimlerimizi paylaşma toplantısıdır. Bu toplantı kardeşlik ahlakının, kardeşlik hukukunun icaplarını yerine getirme toplantısıdır.

Değerli Misafirlerimiz,

Toplantımızın ana konusu "Kesret İçinde Vahdet: Hikmet ve Barışı Yeniden Düşünmek" başlığını taşıyor. Bir medeniyet insanlığa takdim ettiği hikmeti kaybettiği zaman, barışı da kaybediyor. Barış olmadığı zaman, hikmet de yok oluyor.

İslam dini ve İslam dünyası bugün tarihin en zor süreçlerinden birini geçiriyor. İslam'ın büyük medeniyet havzalarından bazılarını tarihte kaybettik. Batının aydınlanmasına yol açan Endülüslü İslam medeniyeti 8 asırlık hükümlerlikten sonra yok oldu. Bugün Kurtuba'dan, Gırnata'dan, Toledo'dan, el-Hamra'dan eser yok. Maveraünnehir'de, Horasan'da Müslümanların kurduğu büyük medeniyet, tarih içinde varlığını sürdüremedi. Rey, Farab, Buhara, Semerkant, Merginan bugün birer ilim ve hikmet

merkezi değil. Őimdi o büyük medeniyetin çocukları Orta Asya lkelerinde İslam kimliklerini yeniden inşa etmeye çalıŐıyorlar. Afrika İslam medeniyeti iki yüzyıldır iŐgaller, sömürgeler ve fakirliğin pençesinde inim inim inliyor.

İslam'ın ilk medeniyet havzaları Hicaz, Irak ve Őam diyarı ise son yıllarda Őiddetin ve savaŐların gölgesinde tahrip edildi. Anadolu İslam medeniyetinin önemli bir parçası olan Balkanlar aynı Şekilde yeniden ayağa kalkmayı bekliyor. Asya Pasifik Müslümanlarının, Hint Alt Kıtası, Malay ve Pasifik Dünyası Müslümanlarının, bütün bunların farkında olduğu muhakkaktır. KardeŐlerine yardımcı olmalılar. Bunu da ancak ilim, hikmet ve marifeti, barış ve merhameti, adalet ve meŐvereti yeniden ayağa kaldıracak baŐarabilirler. Bizim dnyalarımızda ortaya çıkan İslam'ın hakikatini tekeline alan, kendisi gibi inanmayanlarını tekfir eden, ahlak ve hukuk tanımayan kirli savaşları cihat olarak telakki eden yanlıŐ din anlayıŐları, Pasifik Asya'nın dingin Müslümanlarına bulaŐmamalıdır. Bunun için din eğitimini, lim yetiŐtirme düzenini, din hizmetlerini ve dinî kaynakları tahkim etmelidirler. Bugün İslam'ın evlatlarının kimi u yorumlara dayalı din anlayıŐları bir yandan Őiddeti, te yandan İslam korkusunu ve karŐıtlılıęını beslemektedir.

Değerli Misafirlerimiz,

Yeri gelmiŐken kısaca birlik olgusu üzerinde durmama müsaade ediniz. Bugün hem yakın hem uzak dostlar olarak, ümmetin birer parçası olarak birliğimizi, bütünlüğümüzü sağlamanın gayreti ve çabası içinde olmak durumundayız.

Sevincimizi, hznmz, darlığımızı, bolluğumuzu, maddi olarak bir arada olamasak da döndüğümüz aynı kıblenin hürmetine, okuduğumuz Kur'an-ı AzimŐŐan hürmetine paylaŐmanın derdinde olmalıyız. Bu paylaŐmamızı birer mmet eri olarak birbirimize karşı sergilediğimiz gibi, henüz Müslüman olmamıŐ, ancak Müslüman olmayı fitraten bekleyen milyonlarca hatta milyarlarca kardeşlerimize karşı da sergilemenin bir sorumluluk ve bir vecibe olduğunun farkında olmalıyız.

Biliyoruz ki, Malay dünyası İslamlaşma sürecinde tedrici, kendi halinde, sindire sindire İslam'ı kabul etmiştir. Bu süreçte özellikle âlimlerin, sufilerin, İslam'ı bir hayat tarzı haline getirmiŐ tüccarların ve denizcilerin önemli katkıları vardır. Bu insanlar doğuya sefere çıkıp limanlara ayak bastıklarında kısa sürede hürmet ve saygıyla anılır oldular.

Bu anlamda, nasıl bizim tarihimizde Mevlna Celeddin-i Rumilerimiz, Yunus Emrelerimiz varsa İslam kültür ve medeniyetinin önemli sa ayaklarından biri olan Malay dünyasının da Hamza Fansurileri, Őemseddin Sumatranileri, Abdurrauf es-Singkilileri, Burhaneddin Ulakanları, Yusuf Makassarileri, Wali Songoları, Ahmed el-Fatanileri vardır.

Nasıl bizim iklimlerimizde yetişen sufiler Anadolu'da, Avrupa yollarında, Kafkaslarda yol aldıysa, Malay dünyasında da benzerleri yol aldı. Çileli deniz yolculuklarını hiçe sayarak, o adadan bu adaya gönüllere İslam'ı taŐımak için seve seve yelken açtılar. Elbette ki az önce zikrettiğim isimler İslamlaşma ve İslam kültür ve medeniyetinin geliŐmesinde emeği geçen yüzlerce, binlerce neferden sadece birkaçıdır.

Tarihin erken devirlerinden itibaren etkileşim halinde olan Takımadalar toplumlarını ulvi bir hedefte birleŐtiren en önemli unsurun İslamiyet olduğunda hiç kuşku yoktur. Nasıl ki Samudra limanında Allah'ın bahŐettięi nimetlerin helal yoldan ticaretini yapan Malay, Gceratlı, Bengalli, Koromandelli (bugünkü Kerala Eyaleti), Sri Lankalı, Acem, Arap, biraz da Türk tüccarları önemli hizmetlerde bulundularsa, denizcilerin birlik ruhu Malaka'da, Riau'da, Cohor'da, Ae'de, Banten'de, Mataram'da, Makassar'da, Ternate'de, Patani'de, Sulu'da, Brunei'de asır be asır varlığını sürdürmüŐtür.

Bu süreçte, Müslümanlar inançlarının gereğini bir sistem üzerine inşa ederek nice devletler kurdular, nice sultanlıklar ihya ettiler. Bu anlamda, nasıl ki içinde bulunduğumuz bu coğrafyada Fatih Sultan

Mehmedlerimiz, Kanuni Sultan Süleymanlarımız, Selimlerimiz, Abdülhamitlerimiz varsa; sizin de Alaaddin Riayat Şahlarımız, Sultan Hasanüddinleriniz, İskender Mudalarınız, Sultan el-Kahharlarınız, Sultan Mahmud Şahlarımız, Sultan Ebubekirleriniz var. Kendileri de çok güzel Müslümanlar olan bu liderler, İslam ümmetinin medar-i iftiharî âlimleri yanı başlarından eksik etmediler.

İslam coğrafyasının hangi bölgesine gidersek gidelim şeyhülislamlık kurumunun ne kadar da canlı ve dinamik bir yapı olarak varlığını sürdürdüğüne tanık oluruz. Bu kurum, devlet işlerinde ve toplumsal yapıda hakkı gözetmenin ve adaleti sağlamanın yollarından belki de en başta geleniydi. Bu yöneticiler 18. yüzyılda yaşamış Şeyh Celaleddin Tursani'nin (Şeyh Jalaluddin Ibnu Muhammed Kamaluddin), kaleme aldığı Safinatü'l-Hukkam adlı eserinde adil hükümdarlığın ne olduğunu ortaya koyup örnek olmuşlardır.

Değerli Misafirlerimiz,

Geçmişte atalarımız batıdan doğuya hem karayoluyla hem de deniz yoluyla ulaşarak ümmet olgusunun yeşermesine, canlanmasına vesile oldular. Bu anlamda, Doğu Afrika-Arabistan sahillerinden Basra Körfezine, Batı Hindistan'a, Sri Lanka'ya, Bengal'e, Patani'ye, Sumatra'ya, Malaya'ya, Cava'ya, Mindanao'ya ve ötelere ümmet idealiyle ulaşırken; öte yandan karadan Anadolu'dan, Orta Asya'dan Kuzey Hindistan'a oradan Bangladeş'e ve de Çin'e ve Japonya'ya kadar ulaşarak yüzyıllarca süren bir etkileşime imkân sağladılar. Bu etkileşim sayesinde ki, düşüncelerimiz, duygularımız bir olmuş, bütünleşmiş, dünyaya örnek olmuşuz. İlimimizle, kültürümüzle, mimarimizle, ticaretimizle, denizciliğimizle, sanatımızla başka dünyaları kendimize hayran bırakmışız.

Sizler İslam kültür ve medeniyetinin olmazsa olmaz coğrafyalarından birinin mensuplarıdır. Erken dönemlerden itibaren başlayan İslamlaşma sürecinde bölgenin değişik noktalarında gerek gezici âlimlerin gerek zamanla yetişen yerli âlimlerin, gerekse edebiyatçıların kaleme aldığı eserler, modern dönemde pek çok batılı bilim adamı, akademisyen ve araştırmacının çalışmalarına konu olmuştur. Bunlar arasında bazıları sıralayacak olursam, Hikayat Raja Raja Pasai, Sejarah Melayu, Taj'us Salatin, Hikayat Merong Mahawangsa, Butsan'us Salatin, Hikayat Aceh, Misa Melayu, Hikayat Negeri Johor, Sejarah Raja Raja Riau, Silsilah Melayu dan Bugis, Tuhfat al-Nafis, Hikayat Banjar gibi dinî, edebî, tarihî eserler, dönemlerini yansıtan çalışmalar olarak dikkat çekiyor.

Saygıdeğer Misafirlerimiz,

Bizler yüzyıllar boyunca bu topraklarda sadece İslam birliğini değil, pek çok Hıristiyan ve Yahudi mezhebine ev sahipliği yapmakla, kucak açmakla aynı zamanda büyük bir insanlık örneğini sergiledik. Sizler Malay dünyasında az önce verdiğim örneklerde olduğu gibi yüzyıllar boyunca en dinamik ticaret şehirlerinde İslam kültür ve medeniyetini yükseltirken, bölgenin önemli dinî yapıları olan Budist, Taoist, Hindu ve diğer din ve inanç mensuplarıyla bir arada barış içerisinde yaşamının örneğini sergilediniz.

Sizlerin de yakinen bildiği gibi, uzunca bir süredir İslam coğrafyası çalkantılı bir dönem yaşıyor. İki yüzyıldır yaşanan travmalar da bizim tarihimiz. Bundan kaçamayız. Bu geçmişle yüzleşmek, aynı zamanda İslami bir vecibedir. Bu yüzleşme, bizi bugün kendi ayaklarımız üzerinde nasıl durabileceğimiz sorusuna cevaplar bulmaya sevk ederken, umulur ki, çocuklarımıza ve torunlarımıza daha sağlıklı toplumlar bırakmamıza da vesile olacaktır. Bu dönemi atlatabilmemizin yegâne yolu, birliğimizi, beraberliğimizi yeniden inşa etmekten geçiyor. Bunun için kaybettiğimiz değerlerimizi yani kendimizi yeniden keşfetme sorumluluğumuz kadar, kardeşlerimiz olan diğer Müslümanları da yeniden tanıma çabası içinde olmamız gerekiyor.

Bizler halis niyetle, yıldırıncıların yıldırmasından korkmadan, ürkmeden önce kendi mahallemizde, köyümüzde, kasabamızda, şehrimizde, işyerimizde, okulumuzda, medresemizde birliği nasıl sağlayabileceğimiz konusunda kafa yormalyız. Birliğimiz ve bütünlüğümüz için bizzat çaba

göstermeliyiz. Ancak bu şekilde yerelden ulusala, ulusaldan bölgele ve de küresele ulaşacak bir İslam ümmeti vizyonunu hayata geçirebiliriz. Birliğimizin temeli elbette ki tarih boyunca bütün Müslümanların takip ettiği Kur'an ve Sünnet yolu, yani İslam'ın ana yolu olmalı. Bunu destekleyen güçlü tarihsel ve geleneksel yapılarımızı bugüne en güzel, en sağlam bir şekilde nasıl aktarabiliriz, bunun düşüncesi ve çabası içerisinde olmalıyız.

Bizler şayet bugün Müslüman bir birey olarak Allah'ı ve Peygamberi biliyor, Allah'ın huzuruna günde beş vakit çıkıyor isek, hiç kuşku yok ki bu, bize dedelerimizden, ninelerimizden, hocalarımızdan aktarılan güçlü bir geleneğin eseridir.

Aziz Kardeşlerim,

Bugün bizler, İslam ümmetinin karşı karşıya kaldığı en önemli zorluklardan birinin ekonomi olduğunun elbette farkındayız. Bununla birlikte, fakirlik ve yoksulluğun büyük bir engel olduğunu düşünmemeliyiz. Kaldı ki, sizin de geldiğiniz coğrafyalarda görüldüğü üzere İslam coğrafyası yeraltı ve yerüstü kaynaklarıyla adeta birer nimet yuvasıdır. Ancak bu nimetleri adil bir şekilde, hak ederek nasıl yanımızdaki komşumuzla, nasıl yanı başımızdaki bir başka milletten Müslüman kardeşimizle paylaşacağımızın hesabını kitabını iyi yapmalıyız. Bu bağlamda, bürokratlarımız, akademisyenlerimiz, iş adamlarımız, işçilerimiz, çiftçilerimiz hep birlikte bir ideal uğruna, ümmet ve tüm insanlık

Adına, helal üretim ve helal tüketim çerçevesinde bir yol almanın çabası içerisinde olmalıdır. Unutmayalım ki, insanoğlunun en hayırlı nimeti, kendi eliyle, alın teriyle, hak ederek, helal yoldan ürettiği ve kazandığıdır.

Ancak burada da şeytanın aldatmacaları, kandırmacaları peşimizi bırakmayacaktır. Zaten bu nedenledir ki, güçlü bir Müslüman birey olma bilinci, sağlam bir ümmet inşası, köklü ve dinamik ilişkilerden geçer. Üstesinden gelmemiz gereken sorunların maddi çokluğu bile, bizlerin ne kadar birbirimize yakın durmamız gerektiğini ortaya koymaktadır.

Aziz Kardeşlerim,

Asya-Pasifik bölgesinde Müslüman nüfusun çoğunlukta olduğu bölgelerin yanında azınlıkta oldukları yerler de vardır. İslam'ın evrensel değerleri Müslümanların azınlıkta veya çoğunlukta olmalarına bağlı olarak değişmez, ancak öncelikler ve sorumluluklar hiyerarşisi farklılaşabilir. Sistemi Müslümanların kurduğu ülkelerde adalet, şefkat, merhamet, meşveret gibi değerler öne çıkarken, azınlıkta yaşadığımız bölgelerde kardeşlik, dayanışma, temsil, îsâr, sabır gibi değerler öne çıkabilir.

Özellikle azınlık olarak hayatini devam ettirme mücadelesi veren kardeşlerimizi daha yakından tanımak arzusundayız. Türkiye sizin evinizdir; siz burada misafir değil ev sahibisiniz. Diyanet İşleri Başkanlığı ve Türkiye Diyanet Vakfı olarak kendi hizmet alanlarımızda her türlü yardımlaşmaya açığız. Hangi konularda siz bize yardımcı olabilirsiniz, hangi alanlarda biz size destek olabiliriz, bu toplantıda bütün bunları enine boyuna müzakere etmeliyiz.

Üç gün sürecek birlikteliğimizin yeniden ve daha güçlü bir şekilde kaynaşmamıza vesile olacak ilk adımları atmamızı sağlayacağına inancım sonsuzdur. Bu vesileyle binlerce kilometre öteden davetimize icabet edip geldiğiniz için bir kez daha teşekkür ediyorum. İnşallah Latin Amerika'dan Pasifik'e kadar tüm Müslüman toplumların liderlerini, hocalarını, güzide insanların en azından bir bölümünü bir araya getirmenin gayreti ve hizmeti içerisinde olacağımızı belirtmek isterim. Bu duygu ve düşünceler içinde hepimizi saygıyla selâmlıyorum.

Toplantımızın hayır ve bereketlere vesile olmasını ve dünyalarımız arasındaki iletişimi, dayanışmayı güçlendirmesini Cenab-ı Mevlâ'dan niyaz ediyorum. Bu toplantının bir başlangıç teşkil ederek kalıcı

sonuçlara yol açmasını, İslam'ın kendi iç problemlerini çözerek insanlığa barış, umut ve adalet taşımasına vesile olmasını diliyorum.

Allah'ın selâmı, rahmeti, bereketi üzerinize olsun.